

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus. vij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

dicit. Tertia conclusio est: qd qñ hō de oibz est cōtritus et cōfessus et absolutus: accepta penitētia si illam pagat in mortali nouiter cōmissio: liberat se ab iniunctioe sacerdotis: ne incurrit inobediētiam: sicut si eaz non fecisset. qz nō est fortius vinculu cōfessoris qd dei vel ecclie. Sed hō in mortali existens implēdo pceptū dei de honore parentū: vel ecclie d ieiunio ecclie qd gra gessimali: se ab illa obligatioe liberat. Et h sllr. Qñ autē satisfactio relinqt effectus: redeunte charitate: valet rōne charitatis et ex iniunctioe sacerdotis. Hec ille. Unde autē mihi q opinio sci Tho. sit eadez cum ista. qd scūs Tho. loquit de satisfactioe p̄tuosa: vt patz ex rōne sua. Dicitur dū igit videt q talis reciduas si expleuit iniunctā satisfactioe in mortali: nō tenet replicare illā in specie maxime cū nullus sciat q se esse sine mortali: sed sufficit si satisfactiar deo p bona opa. Qd si non facit: non peccat mortali. sed in purgatorio exoluet equalentē iniuncte sibi: nisi fuisset iniuncta excessiua. quia eo casu exoluet tñ debitā pctis: fm Cap. iij. dist. xix. Cū igit dicit sanctus Tho. q si transit reiteranda est: non intelligit eadem in specie. sed equalenter. Et cum dicit q si relinqt effectum erit accepta in eo: intelligit qntū se extēdit ille effectus. Ita p̄bi gfa: q si effectus totus ieiunij relinquitur est vt. x. et qñ supuenit charitas iam nō est nisi vt. v. illa satisfactio nō est accepta nisi vt. v. et alia qnqz oportet aliūde supplere. et hoc intēdebat Hier: vt videtur. Sed contra. Peccata tua elemosynis redime: Daniel. iij. et tamē constat q ille reperat in pctō. Sol. Elemosyna relinquit effectum fm scū Tho. Et ita intēdebat Daniel q peniteret regem. Et vt igit conclusiones.

Prima. Penitēs est debitor pene satisfactorioe pcti cōmissi: et rōne iniunctioe nis a sacerdote: sic q etiā si sacerdos iniungat maiore debito: tenet tñ ad eam.

Secunda. Si sacerdos iniungat satisfactioe minore debito pcti: penitens tenet supplere residuū. si autē maiore: tenet eam explere. si tñ an expletionē mortali: nō soluet nisi debitā pctō in purgatorio.

Tercia. Qui iniunctā satisfactioe nō

relinquentē effectū explet in mortali totā: tenet repetere nō eandē in specie sed equalentē. Si autē effectum relinqt tenet equalentē tantū repetere qntū de illo effectu sine charitate transiuit.

Quarta. Qualitercūqz expleat penitentiā est ppter hoc necessario iteranda cōfessio.

Casus. vii.

Veritur septimo Veritur quibet christianus teneat ieiunare totā qdragesimā: Ad hoc res

spōdet oēs doctores q quibet tenet. Qd patet Primo: quia dr. ij. dist. In his rebz in qbz nihil certū scriptura statuit: mos populi/mos dei. Hec refert vtz volūtas p̄cipis p̄bis aut factz declaret. ff. de legibz. l. de qbz. Unde obligat rōnabilis et p̄scripta consuetudo. d. ij. c. illud. et c. illa. Secundo: qz videt exp̄sse p̄cipi de cōse. di. ij. non liceat. et c. nō oportet. et c. placuit. et di. v. qdragesimā. Sed intelligit: si qis potest. Pro q nota duas regulas. Prima est sci Tho. iij. dist. xv. et talis. Quilibet p̄t et debet conseruare vitam et robur necessarium ad ea q sibi incūbunt. faciēda necessario pro vita vel officio vel societate conuientū: vel respectu eorū que facere p̄t meliora ieiunio. Et intelligit: incūbere necessario: quando alis esset notabile dānuz vel notabile incōmodū. Et similr intelligit go de officio et societate quā relinque non potest sine incōmodo: vt cum qis incidet in latrones forte si solus esset: vel si qis relinqueret officiu vix posset viuere: vt cursor vel laborator et h̄i. Qui cum p̄dicit p̄t ieiunare dicit posse. Secunda est Guil. et Pisanus talis. Si cum p̄dicit certus es q nō possis: nō requirit dispensatio. Si es dubius: cōsule quelibet peritum et bonū: puta medicū conscientiaz vel confessorē bonū et prudentē. Qui si non remanet dubius: sta iudicio eius sine alia dispensatioe. Si autē remanet dubius: oportet adire platum qui non solum declaret: sed declaret autoritative dispensando. Unde pete ept̄ scopum si potes fm Guil. et Hostien. et Petrum de palude. Sin autem: pete pat̄ tobianum. Ab ista regula credo nullum

De quæstionibus impertinentibus

doctorem vere discrepare: nisi apparent. Tempus aut quo obligaris ad ieiunium: secundum scriptum Thome, et Petrum de paludibus, et Pisanum, et Niderum, et Archiepiscopum est: post xxj. annum. Licet enim ante tenearis ex iure nature carere subiacere spiritui: non tamen per hunc medium pro multo cibo indigere ad nutrimentum et augmentum. Nec est simile secundum Petrum de indigentibus cibo ad generationem, quia diebus ieiunij debent iuges abstinere a coitu: et semel in anno sufficit secundare: et cum ieiunio non potest abundare semel quod sit necesse. Hodie autem ieiunandi est secundum scriptum Thome, et communiter omnes: semel comedere in .x. hora: quod incipit in meridie si numeremus horas per triplicitates: videlicet prima: tertia: sexta: nona. Si tamen numeremus per singulas unitates hora nona est tertia post meridiem. Et ista est hora prædij in ieiunio secundum legem: nisi non secundum consuetudinem. Videtur tamen velle Petrus de paludibus, quod de iure extra quadragesimam liceat in ieiunio prædere spiritum incipit triplicitas nona. i. transacto meridie, non autem in quadragesima. Dicit enim Petrus de palude quod in quadragesima nisi non oportet expectare vespere: nisi diei sed officij: tamen tardus debet comedere quod in alijs ieiunijs: ita quod in tali ieiunio debet ante prædij esse transacta nona: sicut in alijs hora sexta. Sed scriptus Thome, i. iij. dist. xv. videtur velle quod in omni ieiunio oportet expectare finem nona secundum legem, i. horam tertiam post meridiem. Sed ego credo hodie standum consuetudini populi dei, xj. dist. in his. De collatione serotina dicit Archiepiscopus et communiter doctores quod licet per modum medicine, i. ne potus noceat: non autem per modum cibi. Dicit tamen idem quod si non fiat causa medicine: pie interpretandum est ratione consuetudinis: nisi fiat in fraudem, quod etiam sentit Abbas, quia standum est consuetudini: ex quo videtur de ius non est ad oppositum. Intellego autem quod sit in fraudem, quando propter famem. Intellego pro quod licite fiat et non propter potum: quando non sit propter famem: sed alia rationabili causa: puta propter dormitionem vel vocem. Imo dicit Rich. et idem videtur sentire scriptus Thome, quod si quis ex sensualitate comedat aliqua: in tali collatione non frangit ieiunium: nisi ratione magis excelsus. De pane autem in collatione di-

citide Archiepiscopus quod ieiunium soluit. Sed Angelica et Rosella dicit quod non: maxime ubi est consuetudo: quibus standum est quod alio non habet, vel si habet: illud nocet stomacho. Nam ex sancto Thome, et Petro de paludibus non potest quod ad hoc haberi distinctio inter panem et fructus et herbas. Et si dicatur quod consuetudo de non comedendo panem fecit legem. Dico quod in foro conscientie consuetudo non obligat nisi quia intendit per sepe regulato: quod non intendit ut sine pane bibas quod sine pane potest quod indiges obesset. Vel quod fructus non habes, vel si habes fructus: non habes stomachum fructibus oportum. Potest autem etiam ante prædij secundum omnes fecerit licet: etiam vini (et sequenter ut videtur licet aliquid sumere causa potest precise, sine quo, i. potest impune sumi non possit) et habet ex parte sancto Thome, i. dist. xv. in questione de ieiunio, ar. iij. q. j. Sed contra. Dico, quod si tenemur: essemus perfectiores christo qui vna tamen quadragesima ieiunavit. Sed. Ieiunavit vna eo modo quod christus nihil manducando: de inde cessa si vis: quod te absoluto. Vel dico quod christus non indigebat ieiunio, sed ieiunavit vna ad exemplum et formam nostram. Sed. Suppono quod ieiunium fiat ad satisfaciendum pro peccatis. Licet sic. Christus non ieiunavit pro se: ut patet, sed pro nobis, et sequenter sufficientissimè satisfecit, pro nobis, quod eius satisfactio erat infiniti valoris. Igitur nos non indigemus ieiunio. Sed. Nego presuppositum, quod sit etiam ad mortificandum corpus et mentem elevandam. Etiam iusti et sancti tenent ieiunare: secundum scriptum Thome. Dato tamen supposito: dico quod christus non intendebat sic satisfacere, pro nobis ut nos de cetero non affligeremur. sed sic: ut nostra satisfactio esset deo grata mediante satisfactione christi a qua nostra habet efficaciam, sicut etiam est passus pro nobis: et tamen oportet nos sue passioni coniungi per penitentiam vel sacramenta: que penitentia nostra non satisfacit deo: nisi perire passionis christi. Et licet conclusioes.

Prima. Quilibet qui potest ieiunare tenetur etc.

Secunda. Ille dicit non posse: qui cum ieiunio non potest ea que sibi necessario facienda incumbunt, vel que sunt meliora ieiunio: puta predicare.

Tertia. Utrum possis vel nō possis: si es certus nō oportet adire aliū: necnō te iunādo peccas mortaliter: etiā nisi in parte fallaris: s̄m Pisanuz & Petrus de paludibus. q. 2. f. medis te h̄c causam sufficientē & non habes.

Quarta. Si es dubius: p̄sule peritum & bonum & illi adq̄sce. si nō dubitat: maxime medico timorato

Quinta. Si autē dubitat: req̄re eum q̄ possit disp̄sare. i. ep̄m vel parochianū: v̄l platū in religioe

Sexta. Tempus autē obligatiōis est. xxi. ann^o: & p̄s comedēdi hora. ix.

Septima. Pot^{est} nec ante p̄ndium nec post soluit nisi fiat in fraudem: siue sit viui siue aque.

Octava. Panis soluit si sumat p̄ modū medicine: vbi maxime nō habet zc.

Casus viij.

Veritur. viij. Vtrū q̄
q̄ accedit ad sacramentū cōfessiōis. sine dolore: peccet mortaliter: Ad h̄c autē respondet

s̄m Scotū in. iij. & dominū Bonauētū: rā q̄ sic. quia q̄ntum in se est perdit sacramentū. Idem videt sentire sc̄tus Tho. qui dicit q̄ accedens fict^o tenet suā fictiōnem p̄fiteri: qd̄ nō esset ver^o si esset soluz p̄ctm̄ veniale. Nō oportet tñ istū dolorem esse p̄tritionē: s̄z sufficit si sit attritio. Dist^o ferūt autē s̄m p̄fectuz & imp̄fectū ista duo. Nam vtrunq̄ est dolor de p̄terito peccato cum p̄posito emendandi. sed p̄tritio est quādo tantū intendit iste dolor: q̄ p̄ctm̄ tantū displicet q̄ntū deoet placere de^o. i. sup̄ omnia. Et ois reliqu^o dolor citra istū ē attritio q̄ sufficit ad nō peccare mortaliter accedente ad p̄fessiōem. Imo s̄m Capolum in. iij. sufficit vt tūc p̄fiterens gratiam p̄sequat. quia aliquādo ista attritio est tāta vt p̄ute clauis fiat p̄tritio. s̄z vt d̄t nō semp̄ sit tāta. Imo v̄sō sc̄to Tho. in. iij. di. xvij. q. 1. ar. iij. q. 1. & v̄sō nider: dico q̄ ois attritio sufficit ad p̄sequēdā grām in h̄ facto. & i baptisimo q̄ ordinat p̄ culpā nisi q̄s actu dum peipit sac̄m ponat obicem. Imo dico q̄ sufficit si q̄s vellet esse dolēs

in generali & particulari. q̄ talis necessārio est dolēs s̄m volūtate d̄libatā ad quā essentialit̄ p̄tinet attritio & p̄tritio: s̄z forte nō doleat s̄m sensuz aut volūtate naturāle: p̄pter qd̄ d̄t etiā se nō dolere. Est em̄ cōtradictio q̄ velim mihi aliqd̄ displicere: & q̄ nō displiceat s̄m rōnē d̄liberatā. quia cui aliqd̄ placet ipsa etiā cōplacētia placet pro eo tempore quo illud placet. Unde & matrem Gratiani hoc modo fuisse absolūtam Archiep̄us in ch̄onica narrat. Et s̄z nō approbet historiam: tamē nō sefellit doctrinam. Sufficit igit̄ omnis dolor de peccato & p̄positum de futuro simul. S̄z aduerte q̄ p̄positum nō est iudiciū v̄l opinio. Unde stat q̄ velim abstinere in futurum: & tamē credo q̄ nō abstinēbo sed mutabo voluntatē: quod tamen non vellem modo. & hoc multos fallit. Elice cōclusiones.

Prima. Qui p̄fiteri nō dolēs de p̄cto: aut volēs nō cauere d̄ futuro peccat mortalit̄ si p̄fiteri vt absoluat

Secda. Qui p̄o dicto mō p̄fiteri: nō vt absoluat sed ad recognitiōem sui corā deo & sacerdote: nō peccat ex h̄. quia s̄m Ric. nō cōtemnit sed veretur sacramentū. In de talium confessio est audienda & eis cōsulēdum: vt dicit in cap. q̄ quidam. de penitentiā. & remis.

Tertia. Contritus est cui peccatum p̄pter deum displicet sup̄ omnia: sic q̄ est paratus omnia in generali part̄ deo volente anteq̄ denuo peccare: s̄z in particulari nō cogitet nec debeat cogitare de hac pena vel illa.

Quarta. Attritus est ois p̄trit^o: & q̄cūq̄ ali^o dolet d̄ offensa dei: vt sic q̄cūq̄ mō cū p̄posito emēdādī

Quinta. Quicūq̄ est attrit^o sine p̄cto p̄t p̄fiteri & petere absolutionē.

Sexta. S̄m & q̄cūq̄ scit se velle h̄c dolere de p̄cto i generali & particulari: & v̄l etū p̄positū: nesciat se dolere

Septima. Dēs tales p̄sequunt grām i absolutione: clauib^o p̄ficiētib^o ip̄fectū dolere: nō eundē numero actualit̄: cū attritio actual^o nunq̄ fiat p̄tritiōis act^o. iij. di. xv. q. ij. arti. 1. q. iij. s̄z aliū specie v̄l nūero nisi ponat obicē